SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1862. **Zondag 7 September** **No. 36.**

PARAMARIBO den 6 September 1862.

Ll. Dingsdag heeft eene bijeenkomst plaats gehad van UH. plantage-eigenaren, administrateuren en andere belanghebbenden, ten einde omtrent de immigratie van arbeiders in overleg te treden. Naar wij vernemen heeft deze vergadering echter niet tot een gewenscht resultaat geleid. Men wil dat door den Heer Sawijer, Amerik. Consul alhier zeer gunstige aanbiedingen gedaan zijn betrekkelijk den invoer van zwarte immigranten uit Noord Amerika.

De geboortedag van Z. K. H. *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik*, prins van Oranje Kroonprins, is den 4 dezer alhier op de gebruikelijke wijze gevierd.

Op de pl. *Ellen* aan de rivier Commewijne is in den nacht van Dingsdag op Woensdag den 3 dezer, omtreeks half twee uur in eene der trasloodsen waarin eene aanzienlijke hoeveelheid drooge tras geborgen was brand ontdekt, welke zoo snel de overhand nam dat alle pogingen tot blussching vruchteloos waren en de loods benevens de voorradige tras geheel door de vlammen vernield werden.

Door den Heer *Rozenberg* onlangs uit Australie alhier aangekomen zijn dezer dagen aan het Koloniaal bestuur monsters ingezonden van gonderts, welke door hem aan de *Boven Suriname* is ontdekt. Gisteren morgen is gemelde Heer derwaarts vertrokken vergezeld van den waarnemenden Chef van het Bouwdepartement J. F. A. *Cateau van Rosevelt* die in last heeft ten deze een onderzoek in te stellen en van den uitslag daarvan verslag te doen. Ingeval de opgave van den Heer *Rozenberg* aan de verwachting mogt beantwoorden zal hem tot belooning een stuk lands in die streken ter grootte van duizend akkers worden afgestaan.

Onze naburen te Demerarij leggen immer eenen lofwaardigen ijver aan den dag, waar het de bevordering van de welvaart hunner Kolonie geldt en geene gelegenheid wordt door hen verwaarloosd om het getal arbeiders al daar te vermeerderen. Zoo is den 20 Aug. ll eene Vergadering te Georgetown gehouden, welke door de aanzienlijkste en voornaamste ingezetenen benevens onderscheiden kooplieden en andere invloedrijke burgers is bijgewoond, ter bespreking van een voorstel door den Amerikaanschen Consul aldaar, den Heer E d w a r d s, gedaan, met betrekking tot den invoer van zwarte immigranten uit Noord Amerika, waartoe thans schoone gelegenheid bestaat. In deze bijeenkomst is het voordeelige aangetoond van deze soort immigratie boven de Chineesche en Indische, daar de Amerikaansche arbeiders te bekomen zijn voor een derde, ja zelfs een vierde der tot dus verre betaalde kosten. — Door den Gouverneur van Britsch Guijana zijn bij wijze van proefneming reeds een duizendtal dezer menschen besteld terwijl de Heer W. W a l k e r, Gouvernements Secretaris, met allen spoed naar de Vereenigde Staten is vertrokken om betreffende deze zaak met de Amerikaansche Regering in onderhandeling te treden — Wij achten het niet onbelangrijk onze lezers de voornaamste besluiten te doen kennen, welke op gemelde meeting genomen zijn. Dezelve luiden aldus:

1. Dat deze vergadering in aanmerking nemende den wensch der Regering van de Vereenigde staten, om ontslagen te zijn, zoo van de aanwezigheid der onlangs op haar bevel vrijgemaakte slaven, als van die der zulken welke zij voornemens is den vrijdom te geven, de meening verlangt uit te drukken, dat dit een gunstig tijdstip is voor de Wetgeving dezer Kolonie, om aan te bieden, van het Gouvernement der Vereenigde Staten zoodanig aantal vrijgemaakte slaven over te nemen als de kolonie bij magte is te gebruiken.

2. Dat deze Vergadering ernstig aanbeveelt, dat de Wetgeving dezer kolonie, onverwijlde stappen neme tot den maandelijkschen invoer uit de Vereenigde staten van 2000 volwassen en gezonde arbeiders van beide seksen, in behoorlijke verhouding, niet over 40 jaren oud (tenzij die van hoogeren leeftijd de ouders of naaste betrekkingen zijn eener familie van niet minder dan 4 volwassen personen) en gehuurd wordende onder een contract om *drie jaren* werkzaam te zijn op eene plantage, houtvellings-etablissement, bij een ingenieur of werkbaas, of als sjouwer, huis- of landbouw bediende. Dat de aldus ingevoerde personen ten allen tijde de keuze zullen hebben om eenig onverschenen gedeelte van hun contract af te koopen voor een bedrag, geëvenredigd aan de kosten van hunnen invoer.

3. Dat de kosten van invoer van arbeiders uit de Vereenigde Staten op gelijke wijze zullen bestreden worden als die der immigratie uit Indie en China, en dat de aldus ingevoerde immigranten geregtigd zullen zijn tot al de privilegien van huisvesting, hospitaalsverpleging en geneeskundige behandeling, welke thans aan de Indische en Chinesche immigranten verzekerd zijn.

4. Dat met het doel om den gecontracteerden arbeider aan te moedigen en als een prikkel tot vlijtige en nijvere gewoonten, de Kolonie verpligt zal zijn aan zoodanigen immigrant die zijn contract van drie jaren zal hebben nagekomen een stuk land aan de zeekust of ander onbezet land der Kolonie ter keuze van den immigrant, als in leen te geven.

5. Dat de Wetgeving verzocht wordt de noodige stappen te doen om aan de voorgaande resolutie uitvoering te geven, door de vaststelling eener verordening waarbij de Kolonie in staat wordt gesteld alle onbebouwde of verlaten landerijen aan de zeekusten der Kolonie tegen prijsatie over te nemen, en elke verordening waarbij de geldswaarde van onuitgegeven gronden bepaald is in te trekken of te wijzigen — en zoodanige andere voorwaarden daarbij te voegen, betreffende het bewonen en bebouwen van den grond, als zij geraden zal oordeelen.

6. Dat deze Vergadering der Wetgeving de noodzakelijkheid wenscht te doen opmerken om aan de regering der Vereenigde Staten aan te bieden zoodanige Afrikanen te ontvangen als door de kruisers van het Gouvernement der Vereenigde Staten mogten bemagtigd worden op slaven schepen, op dezelfde voorwaarden als wij nu die ontvangen, welke door het Britsche Gouvernement aan deze Kolonie worden toegewezen.

Wij zijn in de gelegenheid met zekerheid mede te deelen dat van wege Mad. F a b b r i aan de Maatschappij van *Weldadigheid* is uitbetaald de som van *f* 255. — zijnde het bedrag voor 17 voorstellingen à *f* 15.

De *Figaro* meldt het volgende: Maandag ochtend ontving de heer de B. een anoniemen brief, waarin zijne vrouw werd gelasterd. Deze brief was geschreven op lila papier met witte sterretjes. De heer de B. begaf zich naar de politie en er werd een onderzoek naar den schrijver ingesteld. De agent van politie, die met het onderzoek was belast, beschouwde het postmerk; ieder postbureau wordt aangeduid door een in het postmerk aangewezen letter. Men wist dus dat de brief was geworpen in eene brievenbus in het Quartier des Martyrs.

Aan een der hoeken der enveloppe was eene

RIJKDOM EN ARMOEDE DER ARBEIDENDE KLASSE IN ENGELAND.

(Vervolg en slot)

Algemeen is de opmerking gemaakt, dat de fabriek-arbeiders bij de hooge loonen door hen verdiend, zeer weinig besteden tot veraangenaming van het huiselijk leven en zoo min mogelijk te koste leggen aan net en sierlijk huisraad en meubelen, goede bedden en der gelijken. Zelfs nu nog, nadat zij zoo vele jaren ruimschoots arbeid gehad en hooge loonen verdiend hebben, wonen zij, gelijk in vroegere jaren het geval was, in naauwe, morsige straten, in woningen, welke evenzeer gebrek hebben aan versche lucht, en zoo volstrekt vereischte, om gezond te kunnen leven, als aan ruimte in evenredigheid van het aantal personen, dat er in gevestigd is.

Hoe groot is niet het aantal gezinnen, die slechts een enkel vertrek hebben, dat hun tot woonkamer, keuken en slaapkamer strekt? Verdienen hunne woningen eer de benaming van spelonken dan van vergzame verblijven, de genever- en brandewijnkroegen daarentegen behooren paleizen te worden genoemd, wanneer slechts hun uiterlijke glans en sieraad in aanmerking wordt genomen, zoo schittert en straalt het schier verblindend licht van een tal gaslichten, kroonen en kandelabres in het goud. Bij de vrouwen dezer klasse ontwaart men algemeen gemis aan huiselijke deugden; huisvrouwen zijn zij volstrekt niet. Gedurende ses dagen der week zijn zij van den ochtend tot den avond werkzaam in de fabriek; het gevolg daarvan is dat zij hunne woning hebben leeren beschouwen als een noodzakelijk kwaad, welke zij zoo spoedig doenlijk den rug toekeeren. In plaats van zoo spaarzaam mogelijk met het suur verdiende geld om te gaan, is haar eerste werk het te verkwisten aan onnoodigen opschik, of, erger nog dan dat, wordt een groot gedeelte er van in de kroeg verteerd.

Van velerlei zijden worden echter pogingen aangewend om dit kwaad te keer te gaan, waartoe eigenaren van fabrieken en andere weldenkende personen het hunne toebrengen. Ruwheid spruit veelal voort uit het besef van groote physische kracht bij gemis aan beschaving. Hetzelfde verschijnsel, dat zich openbaart bij den onbeschaafden matroos, neemt men waar bij de meerderheid der fabriek-arbeiders in Engeland. Na een leven, blootgesteld aan duizende gevaren, zoo lang hij de zee beploegt, volgt voor den matroos, wanneer hij eenmaal voet aan wal heeft gezet, ledigzang gepaard met allerlei toomelooze uitspattingen; bij den fabriek-arbeider ontwaart men schromelijke ligtzinnigheid bij de behandeling zelfs van zoodanige werktuigen, wier minste aanraking den dood of jammerlijke verminking na zich sleept en op eene aan overspanning grenzende werkzaamheid en vlijt, waarin velen gedurende bijna de gansche week volharden, volgt slechts al te dikwerf twee of meer dagen, gedurende welke zich overgeven aan dierlijke losbandigheid en dolle verkwisting.

Gelukkig echter bestaan hierop vele uitzonderingen en deze worden vooral gevonden onder het jongere geslacht der arbeiders-klasse. De invloed, hetzij van hunne patroons, van gezonder begrippen, ontsproten uit een beter onderwijs, gedurende hunne jeugd genoten, dan met hunne ouders of de meer bejaarden onder hen het geval is geweest, dringt hiertoe het zijne bij, daarenboven komen hier nog andere oorzaken in werking, welke van groot gewigt zijn. Als de zoodanigen behoort in de eerste plaats te worden genoemd, de invloed, uitgeoefend door staatkundige vereenigingen, wier droom is om de leden der mindere klasse te overreden om hun geld te beleggen tot den aankoop van grond-eigendom, ten einde bij de besparing voor den ouden dag tevens kiezers te worden en op die wijze de partij, waartoe de bedoelde vereeniging behoort, langzamerhand meer en meer te versterken, terwijl voor de verspreiding der staatkundige begrippen in den geest der vereeniging, onder degenen die zijn toegetreden, wordt zorg gedragen door het houden van populaire voordragten, het uitreiken van geschriften, enz. Andere vereenigingen stellen zich ten doel het aankoopen van geschikte woningen door middel van geringe geldbelegging, waarbij insgelijks een staatkundig doel in het oog wordt gehouden om namelijk op die wijze ten slotte het regt te verkrijgen tot deelneming aan het verkiezingswerk. Wij behoeven hierbij ter naauwernood de opmerking te voegen, dat indien iemand met het oog op de verwezenlijking van den wensch: om mede deel te nemen aan het verkiezingswerk, zijne uitgaven zoo veel doenlijk bekrimpt en zich tot het strikt noodige beperkt, de beginselen van orde en regelmaat, tucht, huiselijkheid en goede zeden reeds diepe wortelen zullen hebben geschoten en de heilrijke gevolgen zich daarvan in zijn handel en wandel ruimschoots zullen openbaren. Gelukkig is het aantal der zoodanigen reeds vrij aanmerkelijk, hetwelk steeds meer en meer zal toenemen, naar gelang de gunstige resultaten, langs dien weg verkregen, bij de massa duidelijker in het oog zullen vallen. Eene zaak is er, welke op de verbetering van den toestand der arbeidende klasse den krachtigsten invloed kan uitoefenen, namelijk vrije ontwikkeling en opheffing der bepalingen, welke de nijverheid beknellen. Gaat dit gepaard met aanhoudende aanraking van de zoowel zedelijke als intellectueel meer ontwikkelden uit de massa, dan mag men zich verzekerd houden, dat eene mate van welvaart zal verspreid worden onder de talrijkste klasse van het menschelijk geslacht, gelijk haar nog nimmer in eenig land ter wereld of onder eenig ander stelsel is te beurt gevallen.

Op het hier boven medegedeelde omtrent den gunstigen toestand waarin sommige fabriekdistricten verkeeren, maken de omstandigheden in die deelen des lands, waar de katoen-nijverheid haren zetel heeft, eene treurige uitzondering. Met grond mag echter de hoop worden gevoed, dat bij het ophouden der exceptionele oorzaken, welke den tegenwoordigen min gunstigen toestand aldaar hebben te voorschijn geroepen, spoedig eene herleving der geschokte nijverheid zal volgen, waardoor een betere toestand zal geboren worden en de geleden nadeelen binnen korten tijd zullen worden vergoed. Hopen wij, dat dit heilrijke oogenblik weldra zal aanbreken. (O)

vlek; de agent voelde, dat dit door een kle verig, stroopachtig vocht was veroorzaakt en preetde dat dit aanzette was. De gom, waar mede de enveloppe was digt gemaakt, was op sommige punten bruinachtig en men veronderstelde dat de briefschrijver, voor dat hij die gom met zijne tong had bevochtigd, koffij moest hebben gedronken. De agent van politie kwam dus tot het besluit dat de brief in een koffijhuis was geschreven.

Daarna begaf hij sich naar een papierhandelaar en deze verklaarde dat het papier van den brief te Angoulême was vervaardigd in de fabriek van de heeren Charrière en Co., die tot agent te Parijs hadden den heer P., Rue de la Banque.

De heer P. herkende het papier en uit zijne boeken bleek, dat hij dit jaar 11,000 riem daarvan had verkocht. „Het blad, dat gij mij hier vertoont," zeide hij, „moet echter tot de laatst ontvangen bezending behooren, daar het ligter van kleur is dan het vroegere fabrikaat en er een tout in is, daar het tweede witte sterretje op de tweede pagina bijna niet sigtbaar is. Van deze bezending heb ik slechts aan drie magazijnen geleverd; een in Rue Lafitte, het tweede in Rue Saint Honoré, het derde op den Boulevard du Temple."

De koopman in Rue Saint Honoré verklaarde nog niets van dit papier te hebben verkocht, doch die in Rue Lafitte zeide, dat hij een paar dagen geleden een quatern daarvan had verkocht en wel aan een koffijhuisbediende.

Thans begaf zich de politieagent met den heer de B. naar de koffijhuizen in het Quartier des Martyrs en zij kwamen ook in een klein koffijhuis in Rue Rossini. De bediende herinnerde zich, dat een paar dagen te voren door een heer, die een kop koffij dronk, om papier en schrijfgereedschap was gevraagd. De bediende had wit papier gebragt, doch de heer verlangde gekleurd en gaf den knecht 50 centimes, om dit te koopen. De bediende verklaarde, dat die heer ongeveer 40 jaar oud was, en zwart haar met langen zwarten baard had.

De heer de B. kreeg toen vermoeden op een neef, die hem meermalen kwam lastig vallen om geld en wien hij den verderen toegang tot zijn huis had geweigerd. Men ging naar diens woning en vond het overige gedeelte van de quatern lila papier.

Gisteren ochtend had er te Ville d'Avray een duel plaats en de neef, die bekend had den brief te hebben geschreven, werd door den heer de B. gedood.

INGEZONDEN.

Eenige kleine vragen voor de Toekomst.

ZULLEN de overwegingen en besluiten, der ter tafel gebragte zaken in onzen Kolonialen Raad, bij de aanstaande hervorming, op dezelfde wijze blijven voortgaan als nu?

STROOKT het met de belangen van iederen kolonist, dat de beslissing van plannen, reglementen, vormen en zamenstellingen, die voor de toekomst genomen moeten worden, en die zoo geheel vreemd aan de tegenwoordige zullen zijn, aan *dat* ligchaam GEHEEL ALLEEN ter overweging wordt overgelaten?

MAG het, of, strookt het met elks gelijke regten, om den kolonist in het algemeen, den wetenschappelijken man, den geleerde, den planter, den handelaar, den koopman, den kapitalist, enz., GEHEEL uit te sluiten bij de beramingen der voorbereidingen, en te nemen maatregelen voor de toekomst, *die*, voor hen even gewigtig zal zijn, als voor de representanten van eigenaren en fondshouders van hier afwezig?

MOGEN de kolonisten in NIETS, wat voor het belang dier toekomst, geldt, hunne kennis en ondervinding ten beste geven, zullen zij in NIETS gevraagd of gehoord worden, en moeten zij, als of, zij slaven waren, slechts geduldig wachten of men over hunne belangen iets beslissen zal; BELANGEN, die gedurende de onhoudbaarheid van ons koloniaal verward huishouden, reeds ZOO VEEL geleden hebben?

OF, moeten wij dien Kolonialen Raad beschouwen, als geroepen te zijn, om alleen voor plantaadjes en vooral voor suiker-plantaadjes, te waken en te zorgen?

BESTAAT er voor de laatste vraag niet een GROOT regt?

Ofschoon wij nu deze vragen in een *Surinaamsch Weekblad* doen, waarom ieder ze zoude kunnen beschouwen, als tot het publiek gerigt te zijn, zoo is het wel *degelijk* onze bedoeling, dat zij de aandacht zullen wekken van onze hooge Regering in Nederland, de Natie, en ons Bestuur alhier. — Wij gevoelen ons dan ook verpligt, de reden en de aanleiding tot het doen dier vragen, opregt mede te deelen.

De Koloniale Raad te Suriname, staat den Gouverneur ter zijde, in het bestuur dezer volkplanting, hetgeen in NAAM DES KONINGS geschiedt. Men lette wel, Suriname is eene Nederlandsche volkplanting, doch Suriname is geene plantaadje, veel minder ALLEEN eene suiker plantaadje!

Voor heden is de zamenstelling van dien Raad als volgt:

R. F. VAN LANSBERGE, GOUVERNEUR, *President*.

Mr. J. W. GEFKEN, PROCUREUR GENERAAL, *Lid voor het Gouvernement*.

H. VAN GENDEREN, WAARN. ADMINISTRAT. v. FINANCIEN, *Idem Idem*.

Leden, gekozen uit particulieren of kolonisten, door het Gouvernement.

T. JANSEN EIJKEN SLUIJTERS, *Plantaadje eigenaar en Administrateur*.

W. E. RUHMANN, *Plantaadje eigenaar en Administrateur*.

A. H. F. J. KENNEDIJ, *Administrateur*.

P. MAIJ, *Administrateur*.

H. G. ROUX, *Administrateur*.

Mr. G. J. A. BOSCH REITZ, *Administrateur*.

Als Secretaris.

Mr. E. A. VAN EMDEN, (*) GOUVERNEMENTS SECRETARIS. (*) *Met verlof naar Nederland zijnde, wordt deze functie waargenomen door* J. E. WESENHAGEN, HOOFD COMMIES *ter Gouvernements Secretarie*.

Welke onpartijdige HIER en in NEDERLAND, zal zich niet verbaasd gevoelen over deze EENZIJDIGHEID in de keuze der particuliere leden en moet het vooral de Nederlandsche NATIE niet vreemd — onbegrijpelijk vreemd in de ooren klinken, dat, nadat de KONING, de HOOGE REGERING en de NATIE te kennen hebben gegeven, dat Suriname's toestand onhoudbaar is, en die toestand veranderd moet worden, men bij de eindelijke vervulling van den wensch, die elk regtschapen mensch bezield moet hebben, men de zamenstelling van het aanstaande geheel nieuwe huishouden en NOG ter regeling aan *hen* overlaat, die, — het zij om hun eigenbelang, of om de belangen van hunne meesters in Europa, zich in den regel, TEGEN de verandering van zaken alhier verklaarden? (Eene verklaring, die wij hun niet geheel ten kwade kunnen duiden, om reden, bij de hervorming en het ophouden van de slavernij, de *rang* en *magt* in en op de bewegingen van het koloniale huishouden, hun *blindelings*, geschonken, zal ophouden te bestaan, en, ZIJ welligt vele *voordeelen* zullen moeten derven, die hen door de *zonderlinge* zamenstelling van Surinames huishouding, even zonderling vrijwillig werd gegeven).

Maar laat ons, zonder in eenig particulier leven te treden, iets verder gaan, met de beschouwing van *wat* die representanten voor de Kolonie waren?

In de eerste plaats, beroepen wij ons op elken SCHRIJVER, die *ooit* met de minste onpartijdigheid bezield, over deze volkplanting geschreven heeft, en wij durven gerust de vraag doen, of elk hunner, niet gesproken heeft van de nadeelen die het koloniale leven alhier drukte, door het hierzijn der representanten van uitlandige eigenaars en fondshouders en door den te grooten invloed welke *dien* heeren gegeven werd? Dat zij die betrekking en invloed hadden, was in den regel niet hunne schuld, doch zulks verduistert de waarheid niet, dat elke krachtige beweging voor deze Kolonie geschikt er door kwijnde en de volkplanting menigwerf er door tot aan haren ondergang gebragt werd.

Waren ZIJ het niet, vragen wij, die als de ongelukkige dagen in den almanak tot ons kwamen, om als het ware de hand te leggen op al wat hier waarde had, toen Suriname in de vorige eeuw, door rampspoed en oorlog zich zoo onvoorzigtig en dom, in de handen van Europeesche geldschieters had overgegeven?

Waren ZIJ het niet, die uit den aard hunner betrekking, en door den last hun door hunne meesters gegeven, de onwillekeurige oorzaken werden, van het verval van zoo menige gegoede en rijke familien in deze Kolonie?

Was het niet door HEN, dat het bestuur, al meer en meer, hunne bijzondere belangen begon ter harte te nemen, die voor de eigenaars en vooral voor de hijpotheekhouders in Europa voordeelig waren, maar die den hier gezeten kolonist ellendig maakten?

Is het niet door HEN, dat het Surinaamsch credietstelsel en de onbillijk gestegen renten op kapitalen, onuitvoerbaar inkankerde, en tot schandelijken woeker is misvormd?

Gingen niet door HEN — ofschoon buiten hunne schuld — alle voordeelen die Surinames landbouw en de slaven arbeid opbragten, naar het moederland, en bleven de gevolgen van rampen, nadeelige oogsten enz. enz., door HEN niet in ons midden?

Is het niet door HEN, dat de werkelijke planter, de kundige practische planter, de ons zoo voordeelige klein eigenaar en de handwerksman, steeds op den achtergrond werden gesteld, en reeds sedert jaren bij het bestuur niet meer in aanmerking kwamen?

Verviel niet door HEN, zoo menig directeur, onschuldig, braaf, kundig en eerlijk, tot ellende en armoede, omdat hij werd medegesleept en slagtoffer werd van der representanten jagt op administratien?

Waren ZIJ het niet, die door die jagt (dikwerf met de allerlaagste intrigues volgehouden), zoo menige schoone plantaadje ten ondergang hebben gebragt?

Was het niet voornamentlijk voor HEN, dat het Surinaamsch bestuur zoo dikwerf de slavenmagten tegen hun wil en hun belang, naar andere plantaadjes liet overbrengen, niettegenstaande kennis en ondervinding bewezen hadden, dat vroegere magten *dáár* versmolten waren en ten grave waren gevoerd? Was dat onvoorzigtig wagen van menschen levens, geen verkorting der koloniale waarde en haar kapitaal?

Spreek ambtenaar, spreek kolonist van welken stand of rang ook! Door WIE kwamen de ongeregelde betalingen? Door WIE de verbazende hooge *agio* op het geld? Door WIE de menigte slagtoffers dier *agio*? Door WIE verviel onze binnenlandsche Hollandsche handel? Door WIE is het den koopman en winkelier alhier, onmogelijk, billijk te kunnen concurreren en te blijven bestaan? Door WIE wordt alle geldsomloop gestremd? Door WIE bestaat de oorzaak dat eene koloniale vaart onmogelijk is? Door WIE verkwijnen ambachten en handwerken? Door WIE verviel zoo menige werkbaas die voor harden arbeid groote vorderingen had, tot ellende en den bedelstaf? Door WIE ...?

Dan genoeg, nogmaals herhalen wij het, wijst ons *één* onpartijdig schrijver, over de Kolonie aan, die niet even *zoó*, of sterker gestoetst, nog over deze zaak gesproken heeft als nu, en mogen onder die representanten ook al goeden als mensch zijn, hunne betrekking als representant van uitlandige eigenaars en hijpotheekhouders, heeft de grootste en de onherstelbaarste nadeelen aan deze kolonie en hare bewoners berokkend!

Mag men nu deze vragen niet van het grootste gewigt achten, vooral, daar het welhaast te laat zal zijn om het bestuur het gewigt er van onder het oog te brengen? Want, zijn eenmaal de beslissingen geschied, dan „vaarwel hoop op spoedige herziening!?" Eischen onze belangen niet dat wij er billijk voor ijveren en strijden, en welk verstandig mensch zal het ons ten kwade duiden, dat wij NIET zoo geheel een waarborg kunnen vinden voor de behartiging van onze algemeene koloniale regten en belangen, in de EENZIJDIGE zamenstelling van onzen Kolonialen Raad, wat de particuliere leden betreft? En zoude men het ons later niet met regt kunnen verwijten dat wij stil en werkeloos zijn gebleven in het uur dat oplettendheid en zorg op en voor onze belangen, pligt was!

En nu een woord tot U, die ons van bemoeizucht beschuldigt, die ons schriftelijk hebt bespot over onze bemerking omtrent het woord: „TEGEMOETKOMING." Is Uw geheugen dan zoo kort? Welnu, weet dan dat voor ons ligt, een ADRES *aan den president en leden van de 2e. Kamer der Staten-Generaal* ingezonden door slavenhouders en anderen, die belang hadden of toonden te hebben, in den voortduur der slavernij alhier; dat adres, draagt tot datum, 27 December 1858, de inhoud is een krachtig ijveren voor vermeende regten, en wie zoude dat ijveren, al was het strijden geweest, durven misbillijken, wanneer die strijd gematigd was, met eerlijke wapenen gevoerd werd, en de strijders zich overtuigd gevoelden, dat zij zich om een vaandel hadden geschaard, dat zij steeds vlekkeloos en onbezoedeld met DEZELFDE kleuren hadden zien rondwaaijen! Laat de Nederlandsche Natie dat adres en de namen der strijders nog *eens* nagaan, volgt ook, GIJ onbekende! dien raad, en de aanmerking over het woord „TEGEMOETKOMING" zal U niet meer bevreemden, want in dat ADRES — misschien door Uwe handteekening versterkt — zult gij eene uitdrukking herhaaldvinden die volgens dat adres, door de Staats-Commissie en de Regering als erkenning van het volgende is gedaan: „ONTEIGENING ZONDER SCHADEVERGOEDING IS ROOF."

Thans blijft ons nog de vraag over, of het de bedoeling van de Hooge Regering in Nederland kan wezen, dat de Surinaamsche Koloniale Raad, wat zijne particuliere leden betreft, blijft zamengesteld uit zulk een EENZIJDIG geheel, of dat wij kolonisten met het oog op onze gelijke belangen en regten, van eene regtvaardige Regering mogen verwachten, dat, de leden uit *die* maatschappelijke betrekkingen gekozen worden minder afhankelijk van meesters in Europa, die slechts hoogst zeldzaam eenig ander belang voor de kolonie toonden, dan dat van zich zelven? of dat die kolonisten, zeggen wij, gekozen zullen worden, die bekend staan als met kennis begaafd te zijn, en die onafhankelijk genoeg, echter zonder strijd tegen een gouvernement te willen, in staat zijn het evenwigt omtrent ons ALLER belangen en regten in het oog te houden, en er billijk voor durven strijden?

Mogen wij Surinaamsche kolonisten, die noch planters zijn, noch plantaadjes bezitten, noch door het beeit van administratien directe gehoorzaamheid verschuldigd zijn, aan voor de Kolonie nadeelige eigenaars en fondshouders in Europa, doch het $\frac{9}{10}$ gedeelte der tegenwoordige vrije bevolking der Kolonie uitmaken, niet onze angst te kennen geven, voor de mogelijkheid dat die EENZIJDIGHEID der particuliere leden van den Koloniaal Raad, ook EENZIJDIG zoude kunnen terug werken op hunne belangen en die hunner meesters in Europa, dat die EENZIJDIGHEID ten koste van onze belangen en onze regten wel eens nadeelige uitwerking konde te weeg brengen op de bepalingen en voorbereidingen, die men in dien Raad voor de toekomst bespreekt en misschien zonder ons te hooren, vaststelt?

Mogen wij kolonisten niet rondborstig onze vreeze mededeelen, voor de mogelijkheid, dat de ÉÉNZIJDIGHEID in dezelfde belangen dier genoemde leden, misschien slechts den NAAM zoude veranderd wenschen, doch den loop der zaken op denzelfden voet als nu wenschelijk acht? En wat zoude er van Suriname in de toekomst te wachten zijn, wanneer de werkkringen der maatschappij zich gelijkelijk bewogen als nu, — wat van deze schoone Kolonie in een vrijen staat herschapen, als het plantaadje-huishouden voortging als nu — wat van ons kolonisten en onze belangen, als de arbeid nog langer zoo *ongeregeld* moest blijven bestaan als nu — wat van de goede geregelde orde, als de menigte ambtsbetrekdingen in de uitoefening bleef als nu?

En ten slotte, bijna 30 jaren lang hebben wij die Emancipatie, ZOO *gewenscht*, ZOO *besproken* en in hare voorbereiding ZOO *verkeerd* beoordeeld en behandeld, als eene NOOT beschouwd, waar, de geest des tijds, en de beschaving hunne tanden en kiezen op zaten stuk te kraken. — Dertig jaren lang hebben wij de worsteling gezien van slavenbezitters en de belanghebbenden bij de slavernij, en was het niet in het menschelijk karakter eenigzins te verschoonen, dat elk der partijen bij het kraken dier NOOT, voor zich, zoo niet de *geheele* kern, er ten minste het *beste* en *grootste* deel van hoopte te krijgen? Maar daarvoor moet gewaakt worden, die schoone kern moet gelijkelijk gedeeld worden, en wij mogen ONS deel, ons niet zonder billijken strijd laten ontnemen. Mislukt ons de billijke poging, welnu, dan hebben wij onzen pligt gedaan. Doch die poging vereischt spoed; de bede voor onze regten, die hier als een stem in de woestijn, steeds zonder opmerking wegstierf, moeten wij tot onzen KONING, tot de NATIE rigten. aan den voet van den troon moeten wij om ONZE VRIJHEID smeeken, en aan de vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk de ÉÉNZIJDIGHEID die alhier helaas! in bijna elke handeling heerscht, duidelijk onder de oogen brengen; want zonder bescherming onzer aller belangen en regten, zal de Emancipatie Suriname ten gronde voeren, en die Kolonie binnen zeer weinige jaren voor Nederland verloren doen zijn!

W. E H. WINKELS.

Mijnheer de Redacteur!

De onderstaande regelen voorkomende in een gedicht van P. F. Roos onder zijne mengelpoesij, uitgegeven in 1783, kwamen mij zoo treffend juist voor in onzen tegenwoordigen toestand, dat ik UEd. verzoek aan dezelve eene plaats in te ruimen, in de hoop dat dit Uwe lezers niet ongevallig zijn zal,

Ik heb de eer te zijn,

Uw bestendige lezer,

N.

Wie komt dit avonduur mijn ziel in droefheid baaden?
Wat aaklig voorwerp doet zich op voor mijn gezicht;
Ach! 't is Amerika, gekleed in treurgewaaden.
Die haare handen houd ten Hemel opgericht!
Mij dunkt ik hoor haar in ons smertlijk noodlot deelen,
En Suriname's val met ijsselijk geween
Beklaagen, ach! uw wond is naauwlijks meer te heelen!
Dus spreekt zij, Wingewest! waar gaat gij eindlijk heen?
Weleer waart gij den roem van Nêrlands rijke Staaten,
Uw vruchtbaarheid gaf u den eernaam van Vorstin
Der Nieuwe Waereld, doch zulks kan u thans niet baaten,
Gij stort, helaas! gij stort ten poel van jamren in!
De Raad zit in het Hof met neêrgeslagene oogen,
En zoekt naar uitkomst, maar helaas! die is 'er niet.
Hij zelv' ligt onder 't juk van 't noodlot neêrgebogen,
En heeft dus ook zijn deel in 't burgerlijk verdriet.
Wat mag toch de oorzaak zijn van dit uw nederdaalen?
Uw landbouw is zo schoon als ze immer wezen kon.
Of heeft Europa u misschien geheel verlaaten,
En denkt zij thans niet meer aan haare voedsterling?
Hoe zou dan de Amstelstroom, verdwaasd, uw stranden baaten,
Daar zij voordeezen zoo veel voordeel van ontving?
Ja! dit is de oorzaak, die den Planter hier doet zuchten;
Dit is de reden van het dreigend ongeval;
Dit is de grondslag, die ons voor een' ramp doet duchten.
Die u, ô Nêrland! tot in 't hart zelfs treffen zal.
Europa! keer het oog dan naar dees bange Kusten.
En bied hen bijstand, wien de nood zo angstig prangt;
En laat hen op uw hulp als op een' steunpaal rusten;
Want denk dat uw behoud van 't hunne grootlijks hangt!

ZAMENSPRAAK TUSSCHEN TWEE MUZIJKANTEN.

Piet. Zoo! extra goede kennis, hoe is je gisteren avond de Comedie bevallen?

Jan. *Ernani* en *Elvira* hebben hun rol tamelijk goed vervuld, maar het kon wel beter geweest zijn, althans het afscheidslied; maar die goede Madame was te overstelpt van aandoening, zoo dat zij niet verder konde zingen, trouwens zij heeft ook genoeg gezongen, ten minste hare zakken zijn vol.

Piet. Zoo! — zoudt gij dat denken; maar ik meen toch dat de laatste voorstelling ten behoeve der armen en voor de *choristen* is geweest.

Jan. Neen Vriend! dat hebt gij mis; met die *choristen* worden zij zelve bedoeld, want het zonde immers ongehoord zijn als zij ruim *twee duizend* gulden aan de armen en het *koor* zou de geven.

Piet. Maar dat vind ik toch niet regt om die menschen zoo te behandelen, die er alles, ja zelfs hun goed en bloed aan opgeofferd hebben.

Jan. Maar zij hebben toch altijd eene goede behandeling gehad; alle avonden dat zij zongen was er voor hen verversching in de kleedkamer.

Piet. Zoo! — maar dat is geloof ik dun geweest wat zij bekwamen, als zij met hun allen, *vier* flesschen Bier kregen, en daarbij de waarschuwing van den Heer Z. L. om zich niet dronken te drinken, waarlijk ik kan dien goeden man geen ongelijk geven.

Jan. Hij heeft hun toch schoone beloften genoeg gedaan en hen met alle mooije woorden gepaaid om hen maar te doen zingen, ten einde zijne zakken vol te werken.

Piet. O! — dat is wel mogelijk — maar gij moet begrijpen wat voor caprice die Mijnheer M. bezat. De voorlaatste voorstelling wierd *Il trovatore* gegeven, en daarin moesten de choristen het *Miserere* zingen. Den avond van den speeldag moest dat nog eens gerepeteerd worden, maar het ging niet goed naar zijn zin. Plotseling werd hij zoo driftig, dat hij tegen die menschen zeide »ga je lui maar slapen, ik kan je niet gebruiken.” Toen een der choristen hier iets tegen in wilde brengen zeide hij: »houd je mond! — geen woord meer!” Waarachtig, bij man keerde slechts een sabel en een paar strepen om te zeggen: »pak je jas, je moet er achter,” ik geloof waarlijk dat die man Sergeant of Korporaal is geweest.

Jan. Dat wil ik gaarne gelooven, ten minste op den avond van de voorstelling schold hij achter het tooneel ten aanhoore van verschillene personen, een voornaam Burger uit de stad, den Heer Cr. . . . voor »boeder en domoor!” uit; waarlijk eervolle namen voor een Schoolonderwijzer en die nog wel zoo zijn best had gedaan om luister bij te zetten, maar het spreekwoord zegt; »ondank is 's werelds loon.”

Piet. Er is nog een spreekwoord dat zegt; »die het laatst lacht, lacht het best,” en dit is het geval bij dien Heer ook; er is mij verteld, dat hij, op het tooneel gezegd had, toen er voor zijne vrouw geapplaudiseerd werd; »kijk dat Surinaamsche publiek zich eens gek aan stellen;” ook vertelde mij een zeker persoon dat de choristen hem op Plantagie *Geijersvlijt* een brief had den gezonden, en hem daarin het onwelvoegelijke van zijn gedrag onder het oog hadden gebonden; maar hij begon, na denzelven gelezen te hebben hard op te lagchen, doch hij heeft er het regt ook toe want hij heeft de »aap binnen,” maar het staat hem niet mooi dat hij zijn Muzijkschrijver niet heeft betaald, al was het dan maar voor de pennen en de inkt. Doch zoo gaat het met zulke Heeren; als ze iemand noodig hebben, die tot hun voordeel kan zijn, zouden ze hem wel op de handen willen dragen, maar laten hem te barsten vallen als zij hem niet meer kunnen gebruiken. De Heeren B en C. waren daarom ook wijzer dan die Heeren Militairen en bedankten voor de eer om meer te zingen. De meeste burgers in de stad zullen wel denken, dat zij eene groote belooning gehad hebben, doch een hunner vertelde mij het tegendeel: Nog geen acht centen hebben zij gehad om een glas limonade te koopen, om de schorheid uit hunne kelen te verdrijven. Bij mij in Amsterdam zou het ten minste niet moeten gebeuren; want ik geloof dat ze hem den gouden bril van zijn neus af zouden halen als hij niet betaalde.

Jan. Nu Vriend! wij zullen er maar over zwijgen, en hen maar ongestoord naar Nederland laten reizen, ten minste als zij er allen komen, maar apropos! — hoe komt het toch dat de apen en papegaaijen zoo duur worden? Gisteren bood ik een boschneger *f* 5 voor een jonge papegaai, maar hij wilde ze er mij niet voor afstaan, zeggende, dat hij er van Madame F . . . . wel f 50 voor konde krijgen. Dus al weer iets bedorven.

Piet. Den laatsten keer zongen de choristen »*Ernani pen soso* maar zij hadden een voorgevoel dat zij niets zouden krijgen en zongen daarom, *Ernani vo soso* Nu! — Jan, droom er maar eens over, ik ga slapen goeden nacht.

H. v. d. E.

A. H. D.

Paramaribo, den 26 Augustus 1862.

MUZIEK KORPS VAN HET BATAILLON JAGERS No. 27.

PROGRAMMA VOOR HEDEN MIDDAG

Den 7 September 1862.

No. 1. POTPOURRI, *Pré aux Clercs*, par Erol.
2. LE DEBUT DANS LE MONDE, arr. par G. Barthe,
3. LE DIX MAI, *Polka*, arr. par G. Barthe.
4. PIÈCE de l'Opera: *Gazza Ladra*, par Rossini.
5. REMBRANDT'S WALZER, arr. par G. Barthe.
6. STURM GALOP, arr. par G. Barthe.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 6den dezer, de N. A. schoener *Lamartine*, kapt. Kendall, van Cajenne.

VERTROKKEN

Den 5den dezer, de koloniale stoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer, naar Demerarij.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Wilhelmina*, kapt. C. H. Klint, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Suriname*, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. P. Haase Jr.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. Schill, adres bij J. M. Polak.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de koloniale stoomboot Paramaribo, de heeren J. French en 2 kinderen, G. A. Forshaw, J. J. de Vries, A. Mc. Miller, E. Arnond en kind, Mevr. H. Silas geb. Cazier en kind en de minderj. Mary de Leon.

PUBLIEKE VEILINGEN.

Bij het Departement der Onbeheerde Boedels.
Door den Vendumeester J. C. Gomperts.

Donderdag 4 September 1862.

Het Erf en de daaropstaande gebouwen aan de *Hoogestraat*, La. E No. 337, aangekomen hebbende den boedel Frans Haan. — *f* 625. A. J. Polak.

Een zesde aandeel in het Erf en daaropstaande gebouwen aan de *Hoogestraat*, La. E No 318, aankomende den boedel Robert Thomson. — *f* 80. A. S. Thomson.

Het Erf en de daaropstaande gebouwen aan de *Burenstraat*, La. D No. 137, aangekomen hebbende voor de helft den boedel H. F. Scheffer en voor de wederhelft C. J. Scheffer. — *f* 1,650 — Wed. C. D. Betting voor de minderjarigen E. W. en J. H. Thurnim.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht.

Suiker. Den 6den dezer, van plantage *Bleijendaal* 27 vaten à 9.05 cts.

Idem, idem, van plantage *Potribo*, 45 dito à 9 cts.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 30sten Augustus tot den 6den September, zijn alhier ingeschreven als overleden:

Den 30sten Augustus, Gabriel Harrij Sierle, 14 jaren n. g.

Idem, Augusta Rellijveld, 1 jaar en 5 maanden.

Den 2sten September, Magdalena Rosina Schal, 65 jaren.

Idem, Comtesse van Jacobs, 65 jaren n. g.

Den 3den Gustaaf Rudolf Comvalius, 1 jaar.

Idem, Albertina Josephina Antoinette Kuhn, 4 maanden.

Idem, Johannes Steenbergen, 58 jaren, Jager.

Idem, David Entel, 2 maanden.

CORRESPONDENTIE.

Wij moeten uit plaatsgebrek eenige stukken weglaten.

Geene artikelen worden opgenomen, zonder dat de inzender zich bij ons bekend maakt.

Binnenlandsche Berigten.

Ten gevolge van het door C. J. Chateau, gedaan verzoek zijn bij resolutie dd. 30 Augustus jl. No. 6, Brieven van Manumissie verleend geworden aan de slavin Dorina, geboren in 1835 dochter van Antoinetta bekend gestaan hebbende ten name van de Gouvernements plantage Catharina Sophia.

Zullende genoemde gemanumitteerde voort aan de namen voeren van:

Martha Dorinda Burgt.

Aanzoek van Vrijgeving.

Den 5 September 1862.

Van de slavin Jacoba, geboren in 1842 dochter van Saraatje, toebehoorende aan J. C. Sanches.

Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels* zijn gedevolveerd:

Op den 19 Augustus 1862, de boedel van Johannis Anthonij Andriessen;

Op den 1 September 1862 de boedel Comtesse van A. H. Jacobs.

Op den 5 dito, de boedel van Frederika Juliana Risilia (overleden den 18 Augustus 1862).

Op den 5 dito, de zaken van de alwezigen Maria Bernhardina Eijsbreker, Dorothea Theodora Eijsbreker, Charles Meijers, Johan Jacques Meijers en Frans Meijers.

En worden mitsdien alle Crediteuren derzelven opgeroepen, om binnen den tijd van *zes maanden* na dato dezes van hunne vorderingen aanteekening te doen op poene van verstoken te zijn van alle regt en actie tegen de voormelde boedels en zaken; voorts worden de Debiteuren aangemaand hunne verschuldigden aan voormelde boedels en zaken, bij voornoemd Departement te voldoen.

Paramaribo, den 5 September 1862.

Aanbesteding van openbare Werken.

De waarnemende Chef van het Bouw departement, zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dezer Kolonie bij inschrijving aanbesteden:

1. Het leggen der fundering en opmetselen der Neuten, enz. voor het hoofdgebouw van het nieuw civiel en militair Hospitaal te *Paramaribo*.

2. De navolgende Werken te *Nickerie*, als:

a. Het bouwen van eene Garnizoens bakkerij voor zooverre het timmer en verwerwerk betreft; enz.

b. Het bouwen van twee bakovens en ander Metselwerk, behoorende tot de nieuwe bakkerij,

ingevolge bestek en voorwaarden ter lezing liggende ten burele van het Bouw departement alwaar tevens de inschrijvings billetten zullen worden ingewacht tot Donderdag den 25 September e. k. des voormiddags ten 11 ure, als wanneer de opening der billetten zal plaats hebben, waarbij de inschrijvers kunnen tegenwoordig zijn.

Paramaribo, den 3 *September* 1862.

De 1e. Luitenant, waarn. Chef van het Bouw Departement, zich voor eenigen tijd uit de hoofdplaats zullende verwijderen, zal de dienst in dien tusschentijd worden waargenomen door den Heer A. Copijn, wat het civiel gedeelte van het Bouw Departement aangaat, en door den C. B. Karg, wat betreft het Militair Bouwwezen in deze kolonie.

Paramaribo, den 4 *September* 1862.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING, bij de *Ned. Herv. Gemeente* op HEDEN den 7 ten September, des morgens ten *half negen* ure.

SEQUESTERS

van onderstaande plantaadjen voor 1/4 aandeel toekomende ALEX. ELDER, bieden bij inschrijving te koop aan:

11 BALEN KAKAO,

van plantaadje *Concordia* 1/4,

2 BALEN KAKAO,

van plantaadje 1/4 Lot ML 1/4,

liggende in het Waaggebouw.

De inschrijvings billetten zullen aangenomen en geopend worden ter Griffie van het Geregtshof, op Maandag den 8sten dezer, des voormiddags ten 9 ure.

Het hoogste bod goedgekeurd zijnde, zal de KAKAO onmiddellijk tegen KONTANTE BETALING, in ontvang genomen en voor ieder ledige baal ƒ 1 10 gerestitueerd moeten worden.

Paramaribo, den 5 *September* 1862.

Jacob Salomons,

VENDUMEESTER,

zal DINGSDAG e. k. Verkoopen:

Provisien en Stukgoederen,

AJUIN, Bermudasche AARDAPPELEN,

eenige Hoornbeesten, enz.

En om verkooprekening te sluiten 13 vaten KALK, 16 ledige en 5 dito halve PUNCHEONS.

Te Koop

BIJ INSCHRIJVING:

P. m. 2000 pond oud rood Koperen bladen en bouten.

P. m. 2000 pond oud dito Metaal.

De billetten deswege worden ingewacht tot WOENSDAG MORGEN e. k. ten 10 ure, ten huize van M. J. LEVIJ.

Maatschappij

Tot Onderling Voordeel.

VERSLAG HEDEN MORGEN ten 11 ure, van het ZEVENJARIG bestaan derzelve, in het Huis aan de Domineestraat La. C No. 171.

Paramaribo, den 7 *September* 1862.

C. DOMPIG.

Societeit

«*De Hereeniging.*»

ALGEMEENE VERGADERING op WOENSDAG den 10den dezer des avonds precies ten *zeven* ure, zijnde wegens urgentie ten deze afgeweken van art. 18 der wetten.

TOONEEL GENOOTSCHAP: **THALIA**

ZATURDAG, 13 SEPTEMBER 1862

JOHN, of de Klokluider van de Sint Paulus-Kerk,

Tooneelspel, in *vier* bedrijven;

Voorafgegaan door

Een VOORSPEL, waarvan de handeling *zestien* jaren te voren, plaats vindt.

Zullende bij die gelegenheid, het Tooneel worden versierd met het nieuwe, dezer dagen uit *Nederland* ontvangen, keurig bewerkt en uitmuntend geschilderd SCHUTDOEK.

Aanvang precies om Zeven ure.

De Secretaris,

W. P. KAERSENHOUT.

Heden Morgen

te bekomen bij

J. H. C. WOLFF:

Uitmuntend

Ossen en Varkens

VLEESCH,

ERWTEN en BOONEN

à 15 ct. per pond,

Deze ERWTEN en BOONEN zijn buitengewoon versch en laten zich zeer zacht koken. Men wachte zich dus voor praatjes welke alleen worden uitgestrooid met het doel om mij in mijnen handel te contrarieren.

KNOFLOOK,

à 32 ct. per streng,

AJUIN,

bij de enkelde pond à 15 ct.

" " 100 " 12 "

en boven de 100 " 10 "

NIET TE VERGETEN!

Dames *Laarzen* en Heeren Hooge Lederen

SCHOENEN.

De *Winkel* van P. J. BOAS

is verplaatst naar het Huis aan de *Watermolenstraat* naast den WelEd. Heer L. G. MALMBERG.

Hij begunstigers, wordt tevens kennis gegeven, dat ontvangen is: per de *Maximiliaan*, Kapt. SCHILL:

Een assortiment nieuwe

Goederen.

Ontvangen per *Ellen*:

Buitengewone goede kwaliteit

O. I. RIJST,

SPICED FAMILY VLEESCH

Bakken extra *REUZEL*.

D Baëza.

DE GROOTSTE GENEESKUNDIGE ONTDEKKING DEZER EEUW.

PERRY'S CORDIAL BALSEM VAN SYRIACUM.

Deze onschatbare medicijn is de wonderbaarste overwinning van de kunst over de natuur, en is voor beide seksen heilzaam. Zij herstelt en vermeerdert de natuurlijke kracht van hen die tengevolge van een langdurig verblijf in de Koloniën aan afgematheid en verval van krachten lijden. Duizenden hebben door het gebruik daarvan hunne gezondheid en krachten herkregen, zoo als onder eede, voor den Lord Majer van Londen in de Aldermen verklaard is.

Prijs 11 sh. per flesch, of vier à voor 33 sh., waardoor men 11 sh. bespaart; en in fl van 5 p. st. eene besparing gevende van 1 p. 12 sh.

Verkrijgbaar bij R. & L. PERRY & Co. hoofd-depôt, No. 19, Bernersstreet, Oxfordstreet, Londen.

Agenten: BARCLAY & Co. 75, Farringdonstreet, Londen.

De Zalf en Pillen van HOLLOWAY.

ONGESTELDE MAAG.

Wanneer de maag in gebreke blijft hare functien te doen, ontstaat er indigestie, waarvan de gevolgen steeds onzeker zijn. Wanneer het voedsel onverteerd de werkelooze maag verlaat, veroorzaakt het ontsteking in de darmen en meer andere ongemakken. Om de ontstelde spijsvertering te herstellen en de eerste kwade voorteekenen weg te nemen is geen middel zoo goed als de spijsverteerende pillen van Holloway, welke in ernstige gevallen bijgestaan moeten worden door de zalf; deze laatste, moet dan over de maag of over den rug gewreven worden, ten minste tweemaal daags en gedurende tien minuten. De buitengewoon genezende kracht, die deze middelen uitoefenen op de maag, op de lever en op de darmen, geeft onmiddelijk verligting; zij herstellen de geschokte gezondheid en vernietigen zoowel de gevolgen als de oorzaak der ziekte.

Deze PILLEN en zalf zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij A. B. DE VRIES aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à ƒ 1. 13 en ƒ 3.

GEDRUKT bij A. L. G. DE BANDAME.

BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBLAD.

Verschijnt elken Woensdag

1862. Woensdag 3 September No. 36.

NIEUWSTIJDINGEN.

Garibaldi heeft bij gelegenheid van eene revue over de nationale garde te Palermo eene redevoering uitgesproken, luidende volgens *La Forbice* als volgt:

Ja, wij verlangen ons Rome, ons Venetie. Wat het volk van Palermo wil, wil ook geheel Italie. Weest overtuigd, dat er heden geen oneenigheid meer onder ons heerscht; van het minste dorpje af tot de grootste stad toe, allen hebben wij hetzelfde verlangen — onze onderdrukte broeders in Rome en Venetie te bevrijden. Natuurlijk kan de geest van het volk van Palermo op niets anders gerigt zijn dan op Rome. De kreet, die heden in deze vergadering van grootmoedige burgers weergalmt heeft geen ander doel. Intusschen kunnen wij niet met woorden te Rome en te Venetie komen; wij moeten er door daden komen. Italie moet van den beheerscher van Frankrijk, van den man van 2 December, van hem, die zich met het bloed der Parijzenaars heeft bezoedeld, verlangen dat hij Rome ontruime. Want hij houdt Rome onregtvaardig bezet. Het is niet waar, dat hij zich daar bevindt, om den Heiligen Vader en het Katholicisme, de godsdienst van Christus, te beschermen. Het is een leugen en nogmaals een leugen! Hij is daar, omdat hij een tiran is, omdat hij zijne zucht om te heerschen wil bevredigen, omdat hij de rooversbenden wil onderhouden, kortom, het hoofd — (een algemeen gejuich doet verscheidene woorden verloren gaan). Hem alzoo, die de grondoorzaak is van al onze ellende in Italie, moeten wij verklaren, dat hij Rome ontruime; niet door woorden, niet door geschreven protesten, maar wij moeten spreken op dezelfde wijze, als de inwoners van Palermo bij de Siciliaansche Vesper, zoo als die burgers spraken tot de beulsknechten der Bourbons in 1860. Dat is de eenige wijze, waarop men zich aan zulk soort van lieden verstaanbaar kan maken, dat is in een woord: met de wapenen. Gij weet het, of ik eerlijk handel; ik wensch niets anders dan de zaken in Italie ten einde te brengen en u te geleiden, wanneer gij besloten hebt er een einde aan te maken. Ik kan u niet bedriegen. Daarom noodig ik u uit, om even eensgezind te blijven, als gij tot heden toe zijt geweest. Dat er geen schijn van tweedragt tusschen ons ontsta. Hetzelfde programma, waarmede wij de Oostenrijkers aan de Ticino geslagen hebben, waarmede wij te Marsala zijn geland en aangekomen, om uw lot te deelen, datzelfde programma zal ons te Rome en te Venetie brengen. Laat u niet door andere lieden verleiden, die een heel ander doel hebben. Het Muratisme zou niet anders zijn dan een proconsulaat van Bonaparte in Italie. Ik heb het u reeds eenmaal gezegd. De regering der Bourbons is niets anders dan een folterwerktuig, een gevangenis, verbanning en de dood. De koning-paus of de paus-koning, wat geheel hetzelfde is, is nog erger. Laat u door geen ander programma verleiden. Met „Italie en Victor Emanuel" zullen wij Italie voltooijen. Ik vlei noch de grooten, noch het volk, waaraan ik mijn geheele leven heb gewijd. Intusschen moet ik u doen opmerken, dat, daar onze regering niet sterk genoeg is om aan mannen van den 2den December achting in te boezemen, de houding van het Italiaansche volk bijzonder krachtig moet wezen, om in de weegschaal der diplomatie onze goed geslepene zwaarden te kunnen leggen. Dan zullen wij bereiken wat wij verlangen, namelijk wat regt is, de bevrijding van onze broeders, wij moeten daarom de regering voortstuwen, totdat de bevrijding van het geheele schiereiland is tot stand gebragt. Ik herhaal nogmaals dat er daden noodig zijn, geen woorden; zwaarden en geen geschriften. Ieder, wien de bevrijding van zijn land ter harte gaat, moet zijn zwaard gereed houden. Is het volk eensgezind met ons dapper leger, dan zullen wij de onderdrukkers verjagen. (Eenige stemmen: *maar spoedig!*) Ik heb meer haast dan gij, mijne vrienden. Nog een woord. Allen moeten gewapend zijn, vereenigd met ons dapper leger zullen wij de vreemde tirannen als stof van den Italiaanschen bodem zien wegstuiven. Laat ons nooit door inwendige tweedragt verdeeld worden! Tegen elken prijs moeten wij alle oneenigheid vermijden. Laat ons elkander lief hebben als broeders; laat ons elkander onze wederzijdsche fouten vergeven; ook zij, die in de politiek, ten aanzien der middelen van ons verschillen, willen toch dezelfde zaak. Wie is zonder gebreken? Eendragtig alzoo, kinderen, van ganscher harte. De Italiaan mag niemand vreezen. Zoo de vreemdeling in Italie is gekomen, om ons met voeten te treden, komt dit alleen daardoor, dat hij ons niet eensgezind heeft gevonden. Alzoo eendragtig en weldra zijn wij te Rome. (*Toejuichingen*). Dapperen! nu keeren wij rustig huiswaarts, niet waar? Later zien wij elkander weder. Vaartwel!

De provinciale staten van Antwerpen hebben de kwestie van de fortificatien behandeld en zijn tot hetzelfde besluit gekomen, als de gemeenteraad van Antwerpen. Een adres aan den koning is door hen ingediend.

Er zijn zeer hevige redevoeringen gehouden, een der leden is zelfs zoo ver gegaan van te zeggen, dat hij de citadel van Antwerpen beschouwde als een werk, dat geheel ten voordeele van Engeland tegen Frankrijk werd ondernomen. Weldra gaven de discussien aanleiding tot ernstige manifestatien, terwijl het publiek de kreten deed hooren: „Weg met den Gouverneur!" „Weg met Chazal!" hetgeen ten gevolge had, dat de president bevel gaf, de tribunes te doen ontruimen. Het rumoer is eigenlijk eerst in de vergadering ontstaan, toen de gouverneur der provincie, met verontwaardiging de volgende zinsnede had voorgelezen uit het Vlaamsche blad *De grondwet*: „Nationaliteit: vraag eens aan eenen boer of hij zich wil laten uitplunderen en afbranden, zijne vrouw en dochter laten mishandelen, zelf klop van de soldaten krijgen, nadat hij tot in den grond geruïneerd is, en dit alles om de dynastie de gelegenheid te geven van gemakkelijk naar Londen te vlugten?" Toen de gouverneur, na dit voorgelezen te hebben, uitriep: „zulk een taal is een schande voor de natie!" ontstond er een algemeen gemor onder de aanwezigen. Van lieverlede werd het publiek warmer door het aanhooren van verschillende redenaars, die het gouvernement vijandig gezind zijn en telkens als men de woorden *ministerie* of *royauté* uitsprak, werden die met gemor en gesis ontvangen. Te vergeefs heeft de gouverneur getracht te bewijzen, dat de Antwerpenaren volkomen overtuigd waren van de noodzakelijkheid, om ten Noorden van de stad een nieuwe citadel te doen bouwen. Zijne woorden hebben slechts tot gemor en onbetamelijke protestatien aanleiding gegeven. Daarop heeft de heer Dellafaille het woord genomen en uitgeroepen: „weg met de fortificatien!" welke woorden met geestdrift door het publiek werden herhaald, zoodat de president in de noodzakelijkheid is gebragt, om de zaal te doen ontruimen. Na een kwartier uurs van groote verwarring heeft de vergadering de zitting hervat en zijn de redenaars op nagenoeg denzelfden toon voortgegaan, met hun gevoelen lucht te geven; daarop is men tot de stemming overgegaan en werd met 29 tegen 17 stemmen verworpen (5 leden hielden zich buiten stemming) een voorstel van den heer Iris, dat tot bemiddeling moest leiden; het voorstel van den heer Haghe tot slechting van de citadellen, is daarop met 29 tegen 14 stemmen aangenomen. Bij het verlaten der vergadering werden de leden, die voor dit voorstel hadden gestemd, levendig toegejuicht, terwijl de tegenstemmers overal met gefluit en gesis werden ontvangen. Zelfs is een der afgevaardigden uit Mechelen, de heer Fries, die getracht had tot een bemiddeling te geraken, zwaar door het publiek beleedigd geworden.

De *Opinion Nationale*, sprekende van het aan Garibaldi toegeschreven plan, komt er rond voor uit, dat de Fransche regering naar haar inzien een grooten misslag beging, toen zij zich in Rome bleef handhaven tegen den wil der Italianen en zonder eenige noodzakelijkheid. Italie is daardoor verbitterd geworden; en al slaat het volk in het algemeen nog niet tot uitersten over, de partij der beweging is zoo geduldig niet. Daarom zegt het blad, heeft Frankrijk geen gevaarlijker vijand dan Rome, of beter gezegd, dan de wereldlijke magt, die door keizer Napoleon nog altijd beschermd wordt. Terwijl de partij van beweging van deze aangelegenheid gebruik maakt, om Frankrijk in Italie gehaat te maken, begint zelfs de gematigde partij in dat land den bondgenoot te wantrouwen en vindt daarin een reden, om Frankrijk bij de eerste gelegenheid de beste den rug te keeren.

De *China Overland Trade Report* bevestigt dat de geallieerden hunne troepen binnen Shanghae hebben teruggetrokken, met uitzondering van die te Tsingpoo en Sookeong, die nu groot gevaar liepen van hunne communicatie met de Franschen en Engelschen te zien afgesneden. De Taipings, nu tot ongeveer 400 000 man versterkt, staan onder bevel van den bekenden Chung-Wang, die vroeger de keizerlijken bij Nanking versloeg en later zich van Soochow en Haukow meester maakte. Dit opperhoofd, wiens naam overal een zekeren schrik inboezemt, schijnt nu van plan om een aanval op Shanghae te wagen, van daar dat de toestand der geallieerden aldaar bij de afzending van het berigt niet zeer bevredigend mogt heeten. De handel ondervond de gevolgen daarvan, terwijl de aanvoer te land thans welligt zal worden afgesneden. Ofschoon deze aldan wel te water zal worden opengehouden, kan die staat van zaken evenwel niet lang voortduren, te meer omdat er nu niet alleen geklaagd wordt over nieuwe wreedheden van de zijde der Taipings in de omstreken, maar ook over gewelddadigheden, die de Fransche soldaten en Britsche mariniers zich ten opzigte der bevolking zelve beginnen te veroorloven. Opmerkelijk is het intusschen dat de Taipings zich zoo streng houden aan hun eenmaal aangenomen regel van de Europeanen zooveel mogelijk te ontzien. Dit gaat zoo ver, dat toen in de laatste dagen een vaartuig, met Engelschen en Chinezen bemand, in hunne handen was gevallen, al de laatstgenoemden omgebragt en de Engelschen losgelaten werden.

Inmiddels is te Shanghae berigt ontvangen, dat de keizerlijken bij Nangking de insurgenten tot binnen hunne verdedigingswerken hebben teruggedreven. Welligt dat Chung-Wang daardoor genoodzaakt wordt, zijne aandacht grootendeels van Shanghae af te leiden. Doch van den anderen kant vreest men dat de keizerlijken bij Nangking alsdan niet tegen de Taipings bestand zullen zijn en een zooveel te gevoeliger nederlaag zullen lijden.

Uit Ningpo luiden de berigten ook al niet gunstig. De Taipings loeren op eene gunstige gelegenheid om die plaats geheel in hun bezit te krijgen en doen haar inmiddels langs allerlei wegen zooveel mogelijk afbreuk.

Aan het feestmaal dezer dagen ter gelegenheid van het groote Schuttersfeest te Frankfort gegeven, had eene gebeurtenis plaats, welke aanvankelijk zeer onaangename gevolgen na zich scheen te zullen slepen. Een der aanwezigen, de Heer Metz, uit Darmstadt, lid der hoofdcommissie van de Duitsche nationale vereeniging, stelde een toast in „op het vrije en vereenigde Duitschland" en sprak bij die gelegenheid over „de ongelukkige kinderen van de algemeene moeder Germania, van de verstooten kinderen in Duitschland, bewoners van Keurhessen, Sleeswijk-Holstein, de broeders te Weenen, in Tijrol en in Oostenrijk:"

Naauwelijks had de Heer Metz geëindigd, of de Heer Wildbauer uit Tyrol vroeg het woord en beweerde, dat er in den zin des vorigen sprekers, noch in Tyrol, noch in andere deelen van Oostenrijk „ongelukkigen" of „verstootelingen" werden gevonden. Met klem van redenen wees hij al hetgeen de vorige spreker ten dien opsigte had gezegd, van zich. „Oostenrijk," zoo ging hij voort, „is getrouw en getrouw aan zijn Keizer. Oostenrijks bewoners zullen niet dulden, dat een duimbreedte van zijn gebied zal worden afgestaan. Oostenrijk is even goed Duitsch gezind als eenig ander land, dat tot Germania's bodem behoort!" Met een oorverdoovend bravo! werd deze krachtige rede begroet en het kostte niet geringe inspanning van zeer vele om de hevige opgewondenheid, welke zich lucht gaf in kreten van afkeuring tegen den Heer Metz, tot bedaren te brengen en verdere onaangename gevolgen te voorkomen. Eindelijk keerde de gewenschte rust terug en het feest werd zonder verdere stoornis voortgezet en ten einde gebragt.

Gelijk men weet heeft president Lincoln eene nieuwe ligting van 300,000 man bevolen. De bijzonderheden die men dienaangaande ontvangt, bewijzen dat dit geen eigendunkelijke maatregel van het bondsgouvernement is, maar dat de president op dringend verzoek van 18 gouverneurs van de Staten der Unie daartoe heeft besloten. Thans heeft de president het contingent voor ieder staat en het handgeld voor ieder vrijwilliger bepaald. Het blijkt evenwel, dat men in de Noordelijke staten algemeen vreest, dat de president Lincoln er niet in zal slagen om die strijdmagt bijeen te brengen en dat dit bepaaldelijk door verpligte recrutering, doch alsdan zonder onderscheid van kleur of afkomst zal moeten geschieden. Er is reeds bij het congres een wets-ontwerp ingediend, krachtens hetwelk bij in geval het daartoe tot de samenstelling eener militie komt, gemagtigd zal zijn den diensttijd voor de troepen vast te stellen en ze op den voet der vrijwillige corpsen te organiseren.

Het gevoelen van den handelstand wordt intusschen vrij duidelijk teruggevonden in het volgende besluit, dat door de kamer van koophandel in hare zitting van den 3n. Julij is genomen: „Is besloten 1o. dat de kamer voort zal gaan om, door haar invloed op den handelstand en met krachtige middelen, het bondsgouvernement te ondersteunen in een krachtige en doortreffende poging, om de eenheid van de Unie te behouden en den opstand te dempen; 2o. dat de kamer, in het laatste beroep van den president op de loyauteit van het land ter vermeerdering van de militaire magt die vaderlandsliefde en geestkracht herkent, welke vertrouwen inboezemen op zijn getrouwheid aan de constitutie en op zijn voornemen, om de nationale eer te handhaven."

Dezer dagen is het gebruik van naaimachines bij het Fransche leger ingevoerd, als onmisbaar zijnde voor de goede en spoedige vervaardiging van militaire kleedingstukken, met bepaling, dat er minstens één zoodanig werktuig voor ieder duizendtal te kleeden personen zijn moet.

De heer Colt, de uitvinder van den beken den revolver, heeft bij zijn overlijden de som van nagenoeg 800,000 p. st. nagelaten. In de door hem opgerigte fabriek te Hartford in de Ver. Staten, zijn 1160 arbeiders werkzaam en de daghuren bedragen 10,000 doll. 's maands.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Wilhelmina*, kapt. C. H. Klint, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Suriname*, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. P. Haase Jr.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. Schill, adres bij J. M. Polak.

Binnenlandsche Berigten.

Bij Gouvernements Resolutie van den 26 Aug., No. 9, is de Heer H. Schorrenberg, op zijn verzoek, eervol ontheven als plaatsvervangend Lid van de Commissie tot onderzoek naar de ziekte der Melaatschheid, en tot plaatsvervangend Lid dier Commissie, over dit jaar, benoemd de Heer J. R. Arrias, Med. Chir. et art. obstr. Dr.

R. J. Prado en J. Vanon hebben van het Gouvernement verzocht, dat hun in pacht worde afgestaan, ieder een Erf in Wijk La. F aan de Hofstraat en aan den Waniceweg.

Tijd van verzet drie weken gerekend van den 25 Augustus 1862.

Op het daartoe door den belanghebbende gedaan verzoek, zijn in den boezem van het domein teruggenomen, de landerijen uitmakende de plantaadje Inverness, gelegen in het district Coronie.

Bij Koninklijk besluit van den 11 Julij jl. No 41, is de Conducteur der 1e. klasse Johannes Lammers, waarnemende Magazijnmeester der Artillerie in *Suriname*, benoemd tot Magazijnmeester der Artillerie aldaar, met den rang van 2e. Luitenant bij de landmagt in *West-Indie*.

Bij Gouvernements resolutie van den 30sten Augustus d. j. No. 5, is, onder nadere goedkeuring des Konings:

1o. aan den Heer R. de Haas, wegens vertrek uit de divisie, verleend een *eervol* ontslag als 1e. Luitenant in de divisie *Boven Cottica* en *Perica*; en

2o. in de genoemde divisie benoemd tot 1e. Luitenant, de 2e. Luitenant M. P. A. Hvel.

Post-Kantoor.

Onafgehaalde brieven.

J. den Akker, R. Abrams, P. A. Bennernagel, P. A. Bruggeman, M. Bernard, J. Daal, A. C. G. Deltmooij, B. C. van den Ende, J. Gosjus, J. A. Jacot, S. A. C. Kröner, A. Mechim, A. Macintosh Jr., P. F. v. der Meer, Mr. G. de Meinertzhagen, H. Nas, S. M. Pardo, F. P. Penard, J. Polak, C. F. Philips, C. Philips, Carl Ritter, C. Steijns, J. H. van Thol, J. Vis, A. C. Volkers, G. Weshuorland.

De Mailpakketten zullen op Vrijdag den 5den dezer, des middas precies ten 12 ure, worden gesloten en verzonden per de stoomboot *Paramaribo*.

De waarnemende Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, zal over een jaar en zes weken, den juisten dag nader te bepalen, publiekelijk bij executie verkoopen:

De plantaadje Hazard cum annexis, gelegen in de divisie Boven Commewijne, toebehoorende aan het fonds onder directie van Weduwe J. S. van der Poll te Amsterdam, den een en twintigsten deze onder Sequestratie gebragt.

Paramaribo, den 29 *Augustus* 1862.

Aanbesteding van openbare werken.

De waarnemende Chef van het Bouw Departement zal onder de nadere goedkeuring van Z. Exc. den Heer Gouverneur dezer kolonie bij inschrijving aanbesteden,

1. Het vernieuwen van het Dek der zoogenaamde Engelsche brug, gelegen over de Knuffelsgracht, aan den Waterkant te Paramaribo.

2. De navolgende werken uit te voeren bij gemelde brug, als:

a. Het afbreken en nieuw opmetselen van twee Penanten of Contreforten aan de rivierzijde van genoemde brug.

b. Het aanbrengen van Schulpsteenen Vleugels aldaar en doortrekken der Kademuur; en

c. Het herstellen van eene Schulpsteenen muur aan de sluis bij genoemde brug; ingevolge bestek en voorwaarden ter lezing liggende ten burele van het Bouw-Departement, alwaar tevens de inschrijvings biljetten zullen worden ingewacht tot Maandag den 15n September e. k. des voormiddags te 11 ure, als wanneer de opening der biljetten zal plaats hebben, waarbij de inschrijvers kunnen tegenwoordig zijn.

Paramaribo, den 29 *Augustus* 1862.

Advertentiën.

GEDRUKT bij A. L. G. DE RANDAMIE.